

การทำการตรวจสุขภาพในช้าง

น.สพ.ดร.สิทธิเดช มหาสาวังกุล
ที่ปรึกษาผู้เชี่ยวชาญด้านสัตวแพทย์ อ.อ.ป.

ลักษณะช้างป่วย

ลักษณะช้างป่วย

- พับหูช้า
- ยืนนิ่ง ซึม
- ยืนหลับตา บางครั้งล้มนอน
- หางแกว่งช้า หรือไม่แกว่ง
- โคนเล็บแห้ง ไม่มีเหงื่อ
- งวงตก ไม่มีแรง
- กินหญ้าช้า ไม่รวดเร็ว
- บางครั้งหาว ยืนตัวสั่น

การตรวจร่างกายเบื้องต้น

น.สพ.ดร.สิทธิเดช มหาสาวังกุล

การมองจากระยะไกล

สิ่งที่ควรสังเกต

- ลักษณะการกิน
- ลักษณะการเดิน
- ลักษณะการนอน
- การโบกพัด ของหาง หู และงวง
- พฤติกรรมอื่น ๆ โดยทั่วไป

การตรวจระยะใกล้ (1)

การวัดอุณหภูมิ

1. การวัดโดยใช้ปรอท

การตรวจระยะใกล้ (2)

การวัดอุณหภูมิ

2. การวัดจากก้อนอุจจาระ

บวก 1 °C หรือ 1.8 ° F จากอุณหภูมิที่อ่านได้

การตรวจระยะใกล้ (3)

การวัดอุณหภูมิ

อุณหภูมิปกติช่วง

● วัดโดยปรอท	36-37 ° C	หรือ	97.5-99 ° F
● วัดผ่านก้อนอุจจาระ	37-38 ° C	หรือ	99.3-100.8 ° F

การตรวจระยะใกล้ (4)

การวัดชีพจร

ใช้มือสัมผัสเส้นเลือดแดงบริเวณใบหู แล้วนับอัตราการเต้นต่อนาที

การตรวจระยะใกล้ (5)

การวัดชีพจร

ชีพจรปกติของช้าง

อัตราการเต้นของชีพจร

25-35

ครั้ง / นาที

การตรวจระยะใกล้ (6)

การวัดอัตราการหายใจ

ดูการขยายของช่องท้องต่อนาที

อัตราการหายใจปกติ

อัตราการหายใจ

6

ครั้ง / นาที

การตรวจระยะใกล้ (7)

การวัดขนาด และคำนวณน้ำหนัก

การวัดขนาดของช้าง ส่วนมากเพื่อใช้ในการดูการเจริญเติบโตของช้าง โดยใช้คู่กับการวัดน้ำหนักของช้าง ประกอบด้วย

- การวัดความยาวรอบอก
- การวัดความยาวรอบเท้า
- การวัดความยาวลำตัว
- การวัดความสูง

การวัดเส้นรอบอก

การวัดเส้นรอบฝ่าเท้า

การวัดความยาวลำตัว

การวัดความสูง

การตรวจระยะใกล้ (8)

การคำนวณน้ำหนัก ประโยชน์ของการทราบน้ำหนัก

- วัดอัตราการเจริญเติบโต
- ตรวจสอบสถานะของร่างกาย
- ตรวจสอบสุขภาพ
- ใช้ในการคำนวณปริมาณยาที่จะให้
- การวางแผนการจัดการอื่นๆ เช่น การให้อาหาร การสร้างโรงเรือน การขนย้าย และการจับคู่ผสมพันธุ์
- วิธีการที่นิยมใช้ทั่วไปคือ การคำนวณจากความยาวรอบอก (ชม.)